

Stichting de Rijsoordse Molen

BELEIDSPLAN 2021 – 2024

Adresgegevens:
Oranjestraat 147
2983HP Ridderkerk
archibel@hetnet.nl
0180 412644

Stichting de Rijsoordse Molen

Inhoud

Inleiding	3
1. Missie/visie	4
1.2 Doelstelling	4
1.3 Strategie	5
2. Huidige situatie	5
2.1 Activiteiten van de organisatie	6
2.2 Voorbeeld van activiteiten	6
3. Toekomst	7
3.1 Voorbeeld nieuwe ontwikkeling	7
4. Organisatie	8
4.1 Bestuur	8
4.2 Werknemers	8
5. Financiën	9
Bijlage	10
Meerjarenraming 2021-2024	10

Stichting de Rijsoordse Molen

Inleiding

De stichting de Rijsoordse Molen is in 1988 opgericht om de korenmolens de Kersenboom, die in staat van verval verkeerde en geen goede biotoop kende, te verplaatsen en te restaureren. In 1992 werd de molen opnieuw officieel in gebruik genomen op zijn huidige locatie aan de Waalweg. De molen maalt nu al zo'n 30 jaar graan (of draait voor de prins) en is de trots van Rijsoord.

Was het onderhoud in de eerste jaren eenvoudig, dat is het nu, na 30 jaar, niet meer. De werkzaamheden aan de molenromp om deze waterdicht te krijgen zijn ingrijpend en kostbaar maar noodzakelijk. Tevens zijn enkele werkzaamheden in het kader van Groot Onderhoud noodzakelijk zoals het herstellen van de schade aan het kruiwerk in de kap door verzakken van een zware draagbalk, het vervangen van een lange schoor die verrot is, het aanscherpen van enkele verrotte balkkoppen van de kapzoldervloer en het opnieuw schilderen van alle houtwerken buiten. Deze werkzaamheden vergen een extra budget van ca. € 100.000,-. Om dit voor elkaar te krijgen zal het bestuur zich de komende jaren inspannen om extra subsidie en andere vormen van financiering te verkrijgen.

Naast het onderhoud en beheer van de molen de Kersenboom zal de komende jaren aandacht en energie gestoken worden in de verdere exploitatie van de molenwinkel met vrijwilligers en het ontwikkelen van educatieve projecten in samenwerking met het in 2020 geopende Bezoekerscentrum de IJsvogel.

Het bezoekerscentrum voorziet tevens in de behoefte om te voldoen aan de ARBO-eis voor sanitaire voorzieningen en zal opvang zijn voor grotere groepen die de molen bezoeken zoals het jaarlijkse bezoek van leerlingen van het basisonderwijs in Ridderkerk en omstreken die zich hiervoor via het 'Cultuurmenu Ridderkerk' kunnen aanmelden. Het bestuur van de stichting de Rijsoordse Molen is vertegenwoordigd in de stichting Bezoekerscentrum Waalbos die het beheer en het onderhoud van het bezoekerscentrum op zich heeft genomen namens en voor de drie initiërende organisaties.

Op de hiervoor genoemde doelen zal de komende drie jaren de focus liggen. Om deze doelen te bereiken zal de stichting zich inspannen om meer donateurs te verwerven en met acties de financiële middelen gelijke tred te laten houden met de kosten. Hiervoor zal de stichting meer naamsbekendheid moeten zien te genereren.

Door de opening van het bezoekerscentrum naast de molen (tussen molen en landijsbaan) verwachten wij dat de kans op bekendheid en daarmee de interesse van donateurs en sponsors zal toenemen.

Termijn van het beleidsplan

Dit beleidsplan heeft een houdbaarheid van drie jaar.

1. Missie/visie

Stichting de Rijsoordse Molen

Toen de molen in verregaande staat van verval verkeerde (de wieken eraf en het gaande werk gesloopt) hebben enkele mensen die de waarde van het cultuur-historisch monument inzagen de handen ineen geslagen en zich beijverd om de molen te behouden voor het nageslacht.

Er is een stichting opgericht met de missie om de cultuur-historische waarden te behouden door de molen in zijn oude luister te herstellen. Helaas ging dit niet meer op zijn historische plek aan de Waaldijk door het ontbreken van een goede biotoop. Toch was het nog steeds de moeite waard om de molen te behouden. Dit is gelukt door hem naar de andere zijde van de Waal te verplaatsen, in de buurt van een historische plek van een andere reeds lang geleden verdwenen poldermolen.

De visie van de stichting toentertijd blijkt goed geweest te zijn. De molen is niet meer weg te denken uit het dorpsbeeld en is beeldmerk van groen en duurzaam Rijsoord en Ridderkerk geworden.

Met het gereedkomen van het bezoekerscentrum verwachten we meer van onze visie op duurzaamheid en het opwekken van groene energie te kunnen laten zien. Een visie op waarden die we graag overdragen op onze kinderen. Dat we dit doen in samenwerking met de stichting Natuurbeheer Waalbos en de IJclub Rijsoord e.o. geeft een extra dimensie aan deze waarden.

1.2 Doelstelling

Het eerste doel is om de werkzaamheden aan de molen, om deze weer waterdicht en het metselwerk hersteld te krijgen, voor mei 2021 gereed te hebben. De projecten van Groot Onderhoud die hierop volgen zoals herstel kruierwerk en groot schilderwerk verwachten wij voor september 2021 gereed te hebben.

De komende drie jaren zullen wij werken aan de ontwikkeling van de educatieve functie van de molen door rondleidingen, lezingen, workshops en andere activiteiten te organiseren. Naast de molen als cultureel erfgoed willen wij ook het immaterieel erfgoed van het beroep van molenaar en molenmaker laten zien alsmede de productieketen van het verbouwen van tarwe tot en met het maken van brood. Dit zullen wij doen in samenwerking met het bezoekerscentrum.

Om deze doelen te kunnen realiseren hebben we de hulp nodig van vele vrijwilligers die actief zullen worden geworven. Wij zullen gebruik maken van de beschikbare subsidiemogelijkheden bij de overheden. Ook zullen wij door acties het bedrijfsleven en particulieren warm maken voor donaties en sponsoring.

1.3 Strategie

Maatregelen die in het verleden zijn genomen om de molenromp waterdicht te krijgen bleken op termijn niet het gewenste resultaat te hebben opgeleverd. Reden om eerst het probleem zo goed mogelijk in kaart te brengen.

Stichting de Rijsoordse Molen

Om ons daarbij te helpen heeft het bestuur in 2019 de hulp ingeroepen van deskundigen. Zo is de hulp van de molendeskundige van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) alsmede de molenconsulent van de Provincie ZH ingeroepen om het probleem te analyseren en het bestuur te adviseren over de te nemen maatregelen. Naast deze is ook de expertise gevraagd van dé deskundige op gebied van restauratie van historisch metselwerk: dr ir Casper Groot (TUDelft) die beschikt over uitgebreide mogelijkheden om de kwaliteit van metselwerk in het laboratorium te testen.

Het door de deskundigen uitgebrachte rapport¹ heeft uitgewezen welke maatregelen dienen te worden uitgevoerd. Offertes van deze werkzaamheden werden aangevraagd en hebben gediend voor de aanvraag van subsidies en het verwerven van sponsorgelden en donaties.

Verder onderzoek heeft plaatsgevonden in het kader van de jaarlijkse technische inspectie door de Molenwacht van het Erfgoedhuis. Deze inspectie heeft nog enkele grote problemen aan het licht gebracht die niet voorzien zijn in de meerjaren onderhoudsbegroting. Deze problemen zijn vertaald naar projecten waarvoor offertes zijn aangevraagd bij meerdere molenmakers. Op basis van deze offertes zullen opdrachten, in tred met de ontvangen subsidies en donaties, verstrekt gaan worden.

Door een actieve werving van fondsen is de verwachting dat het merendeel van de projecten Groot Onderhoud in 2021 zullen zijn voltooid.

Met betrekking tot de te ontwikkelen projecten in het kader van educatie zoekt het bestuur actief naar samenwerking met de organisatie van het bezoekerscentrum en andere partijen.

2. Huidige situatie

Op dit moment (begin 2021) bestaat het bestuur van de stichting de Rijsoordse Molen uit 5 bestuursleden en een gevolmachtigd adviseur.

De gemiddelde leeftijd van het bestuur is inmiddels wat teruggebracht door de benoeming van nieuwe jonge bestuursleden.

De financiële situatie van de stichting is gezond.

De technische staat van de molen de Kersenboom is redelijk, op het metselwerk na. De molen wordt elk jaar geïnspecteerd op zijn technische staat door de Monumentenwacht.

Voor het herstel van het metselwerk van de molenromp zijn inmiddels (maart 2021) voor het benodigd budget van ca. € 60.000,- voldoende middelen toegezegd en al deels ontvangen. Voor de nog te ondernemen projecten in het kader van groot

1 “Adviezen aanpak vochtproblemen” aug 2019, Caspar Groot Advies.

Stichting de Rijsoordse Molen

onderhoud zijn middelen beschikbaar in de meerjaren onderhoudsbegroting en is een actieve wervingscampagne gestart om de overige middelen bijeen te brengen.

2.1 Activiteiten van de organisatie

In 2022 viert de molen zijn 200-jarig bestaan. Hiervoor zullen enkele festiviteiten georganiseerd gaan worden. Dit kost geld en daarvoor zal er gewerkt worden aan het vergroten van de groep van donateurs en sponsoren.

Ook zal er gewerkt worden aan het versterken van de groep vrijwilligers die naast de vrijwillige molenaars allerlei werkzaamheden voor de molen zullen verrichten: te denken valt aan de verkoop van meelproducten op de openingstijden of het maaien van de belt en het schoonhouden van de molen. Ook het voorbereiden en uitvoeren van lezingen e.d. of het opvangen en begeleiden van grote groepen bezoekers (gids) behoren tot de activiteiten.

Voor deze vrijwilligers zal deelname aan de cursus van molengids door het Erfgoedhuis worden gestimuleerd. Op dit moment zijn 8 vrijwilligers, waaronder 2 vrijwillige molenaars, actief om de molen werkend te houden.

Een belangrijk medium voor de grotere bekendheid van de molen is het hebben en onderhouden van een eigen website, het deelnemen aan sociale media en deelname aan activiteiten van de branche organisaties. De website is uitgebreid en up to date door de inspanning van een van onze vrijwillige molenaars.

De komende jaren zal het bestuur proactief een beroep doen op de bereidwilligheid van potentiële bestuurders om op termijn opengevallen plaatsen in het bestuur aan te vullen.

2.2 Voorbeeld van activiteiten

De jaarlijkse nationale molendag wordt altijd op de tweede zaterdag in mei gehouden. Hiervoor zijn bestuur en vrijwilligers een aantal dagen in touw om het een feestelijke gebeurtenis te laten zijn. Dit jaar (2021) valt deze dag helaas in het water door de Corona-crisis.

De wens door onze bakker geuit om een jaarlijks oogstfeest in samenwerking met de stichting Natuurbeheer Waalbos en de stichting de Rijsoordse Molen te organiseren is een droom die mogelijk in 2022 kan worden verwezenlijkt. De molen zal dan zijn 200 jarig bestaan vieren.

Er is de mogelijkheid om tarwe in te zaaien, traditioneel te oogsten, te dorsen en het stro in schoven op het land te zetten. De molen kan het graan malen en in het bezoekerscentrum kan de bakker er brood en koekjes van bakken in een traditionele bakoven. In een workshop brood bakken, onder leiding van de bakker, kan iedereen het bakkersvak leren.

Stichting de Rijsoordse Molen

In het bezoekerscentrum kunnen vrijwilligers lezingen houden over molens in het algemeen en de Kersenboom in het bijzonder. De geschiedenis van de molen is interessant omdat de tijd waarin de molen gebouwd is (1822) in een bijzondere periode van het ontstaan van ons land mag worden genoemd; net na de Franse overheersing en voor de eerste grondwet van de Staat der Nederlanden.

Op feest- en hoogtijdagen zal de molen zo veel mogelijk deelnemen aan de festiviteiten. Tussendoor kunnen groepen tegen een geringe vergoeding op afspraak met onze molenaar/bestuurslid de molen bezoeken, wel of niet als onderdeel van een dagje uit.

3. Toekomst

Naar het zich laat aanzien moet rekening gehouden worden met het veranderen van de huidige wijze van subsidieverstrekking. Meer en meer zal de stichting zelf activiteiten moeten ontplooiën om aan voldoende geld te komen om de molen, met zijn cultuur-historische waarde en daarmee verbonden de immateriële waarden van het beroep van molenaar en molenmaker, voor de toekomstige generaties te behouden. Dit betekent een geleidelijke verandering van de taken van het bestuur. Hiervoor lijkt de samenwerking tussen besturen van verschillende organisaties de juiste weg te zijn. Je samen sterk maken voor cultuur, natuur en milieu en samen de boer op en het bedrijfsleven enthousiasmeren kan een zeer waardevolle strategie blijken te zijn om de baten en lasten in evenwicht te houden.

Naarmate de molen ouder wordt zullen de inspanningen om de molen in goede staat te houden zwaarder worden. Om de kennis van oude bouwmethoden te behouden en het oude vakmanschap van metselaar en molenmaker niet verloren te laten gaan maar tevens waar nodig en nuttig nieuwe technieken en vaardigheden toe te passen is voortdurende afweging noodzakelijk. Het maken van deze afwegingen in breder verband legt daarbij de basis voor een breder draagvlak. Ook hiervoor is de samenwerking tussen organisaties met overeenkomstige doelen waardevol.

3.1 Voorbeeld nieuwe ontwikkeling

Gebruik makend van de wind als schone en vernieuwbare energie is het mogelijk een generator in de molen in te bouwen die op een dag met goede wind zo'n 48 KWh kan opbrengen. De molen is er geschikt voor omdat deze ooit twee koppels stenen heeft gehad waar er nu nog maar een is en de kracht die nodig is om de (lage toeren) generator te laten draaien vergelijkbaar is met die van een koppel stenen. De technieken zijn er en het voordeel is dat er goedkope stroom te genereren valt. Deze stroom kan voor eigen gebruik of voor derden opgewekt worden.

Stichting de Rijsoordse Molen

4. Organisatie

De stichting de Rijsoordse molen, opgericht op 5 september 1988 en ingeschreven bij de KvK onder nummer 41130633, is sinds 1990 eigenaar van de molen de Kersenboom. De molen is een rijksmonument (nr: 32519) en wordt sindsdien door de stichting beheerd en onderhouden. De stichting heeft een culturele ANBI-status en is lid van de vereniging de Hollandsche Molen. Informatie over de ANBI-status is te verkrijgen op URL: www.anbi.nl

Het postadres van de stichting is:

Oranjestraat 147

2983HP Ridderkerk

Telefoon: 0180412644

Bankrekeningnr: NL27RABO 0385455550

Bezoekadres molen: Waalweg 11 te Rijsoord, gemeente Ridderkerk

De stichting is BTW-plichtig en heeft BTW-nr: 85.56.210.B01

4.1 Bestuur

Het bestuur bestaat uit 5 personen die allen onbezoldigd hun werk voor de stichting doen. Het bestuur is onafhankelijk en bestuursleden zijn gekozen voor drie jaar. Met instemming van de betreffende bestuurder en de vergadering kan bij aftreden volgens het rooster van aftreden het bestuurslid weer voor drie jaar verkozen worden.

De huidige samenstelling van het bestuur is:

Voorzitter: *dhr. J.L. van Wijhe*

Penningmeester: *dhr. S.L.C. Pors*

Secretaris: *mevr. L.M.A. de Koning*

Bestuurslid: *dhr. J.P. van Dorst*

Bestuurslid: *dhr. M.M. Berkhout*

Gevolmachtigde: *dhr. F. Versteeg*

4.2 Werknemers

De stichting kent geen betaalde krachten. Alle molenaars en bestuursleden doen hun werk als vrijwilliger.

Als gediplomeerd vrijwillig molenaar zijn aangesteld: Tom Blaak en Wim van Bruggen.

Stichting de Rijsoordse Molen

5. Financiën

Ten opzichte van de jaarrekening van 2011 (eigen vermogen van € 40.818,-) is er tot 2019 (eigen vermogen 2018 van € 21.482,-) een afname met iets meer dan € 18.000,- te constateren. Voor een groot deel werd dit veroorzaakt door een groot onderhoudsbeurt in 2014 aan het houtwerk (staart en schoren) en bijhorend schilderwerk. Dit geeft een beeld van de stijgende onderhoudslast.

Thans (eind 2020) is het eigen vermogen door ontvangen subsidies in het kader van projecten voor Groot Onderhoud gegroeid naar ca. € 51.000,-. Met de te verwachten donaties en andere fondsverwerving voldoende om een groot deel van de voorgenomen projecten Groot Onderhoud uit te kunnen voeren.

Het grootste deel van de onderhoudskosten worden gedekt uit de onderhoudssubsidie van Rijk en Provincie (de SIM); 90 % van een totaal aan subsidiabele kosten waarvan de drempel vanaf 2019 voor het Rijk en de Provincie Zuid-Holland op € 60.000,- ligt. Dit bedrag wordt in de periode 2019-2024 in 6 termijnen van een jaar uitgekeerd. Inclusief de draaipremie ontvangt de stichting voor het onderhoud ca. € 10.000,- per jaar waarvan 10% pas na afrekening van de totale begroting uitgekeerd wordt. Echter is de jaarlijkse onderhoudsbehoefte groter dan de drempel voor de subsidiabele kosten aangeeft. Hierdoor zijn we genoodzaakt extra inkomsten te genereren.

Dit doen we door verkoop van meelproducten aan de bakker en op de molen aan particulieren. Door de inspanningen van onze vrijwilligers is de verkoop van meelproducten, uitgebreid met streekproducten zoals honing en jams, over de afgelopen drie jaren gestaag gestegen. Was de omzet in 2018 nog ruim 4.500,- in 2020 was deze gestegen naar ruim € 16.000,-.

Tevens ontvangen wij een jaarlijkse bijdrage van onze donateurs. Ook de giftenbus aan de molen levert wat op alsmede het hijsen van gesponsorde vlaggen op molendag. Al met al een gemiddeld jaarlijks totaal van ca. € 2.000,-.

Financieel is de stichting gezond echter de jaren voor 2020 laten zien dat de reguliere onderhoudslast met gemiddeld € 2.250,- boven de jaarlijkse inkomsten heeft gelegen. Het vermogen alsmede de extra subsidies en donaties worden nu aangewend om de kosten voor het Groot Onderhoud te kunnen dekken. Dit kan leiden tot een uitputting van het vermogen.

Om ook voor de toekomst adequaat te kunnen reageren op onvoorziene herstelwerkzaamheden is het noodzakelijk voldoende reserve in kas te hebben. Veelal dient een opdracht aan de molenmaker voorgefinancierd te worden waardoor de geschatte reserve in kas tenminste ca. € 25.000,- zou moeten bedragen. Reden om de inspanning om meer donateurs en sponsors te werven te vergroten en meer activiteiten te organiseren die geld opleveren.

Stichting de Rijsoordse Molen

Bijlage

Meerjarenraming 2021-2024

Stichting de Rijsoordse Molen

MEERJARENRAMING RIJSOORDSE MOLEN 2021 - 2024

	Gerealiseerd		Begroot		Begroot		Begroot		Begroot	
	2020		2021		2022		2023		2024	
inflatie	2%		2%		2%		2%		2%	
	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-
Beginsaldo	29.930		46.636		6.122		13.496		25.233	
mutaties	53.374	36.668	116.625	157.139	36.888	29.514	35.416	23.678	35.873	24.152
Omzet (incl BTW)	19.000		21.318		21.744		22.179		22.623	
inkopen		10.250		14.212		14.496		14.786		15.082
Subsidie										
rijk	4.500		4.500		4.500		4.500		4.500	
provincie	4.100		4.100		4.100		4.100		4.100	
draaien	410		455		455		455		455	
rijk, afrekening BRIM	3.000									

in 2021 omzet stijging
10% ondanks restauratie

huidige SIM t/m 2024

huidige SIM t/m 2024

in 2025 afrekening
SIM 10%

Stichting de Riisoordse Molen

in 2025 afrekening
SIM 10%

prov, idem	2.535									
Molenfonds			40.744							
Prins Bernhard Cultuurfonds			3.000							
WIT Rijsoord	2.000									
Donaties, overige inkomsten										
buil	4.970									
Crowdfunding	4.350		3.000							
Rabo	2.558		2.000		1.500		1.500		1.500	
Bedrijven, Instellingen			12.500							
Bedrijven, vlaggen op molendag					1.000		1.000		1.000	
Particulieren	2.144		1.000		1.000		1.000		1.000	
Festiviteiten 200-jarig bestaan					1.000					
Eenmalige kosten 200 jaar						1.000				

Stichting de Rijsordse Molen

Vastelasten										
Verzekeringen		1.374		2.150		2.193		2.237		2.282
Elektriciteit		584		20		200		204		208
Water		97		99		101		103		105
brandblussers		200		204		208		212		216
bliksembeveiliging		277		283		288		294		300
Hollandse molen		100		102		104		106		108
ANBI		35		36		36		37		38
Gilde molenaars		35		36		36		37		38
Molenplatform ZH		25		26		26		27		27
Erfgoedhuis		30		31		31		32		32
inspectie h.molen		575		587		598		610		622
Rabobank		150		153		156		159		162

in 2021
belastingmaatregel met
voordeel

Stichting de Rijsoordse Molen

Boekhoudprogramma		138		141		144		146		149	
iZettle kosten		300		306		312		318		325	
Emballage		400		408		416		424		433	
Kantoor		92		94		96		98		100	
Kleine kosten		500		510		520		531		541	
Onderhoud (inc BTW)											
Molenmaker		4.702									
klein onderhoud		510		520		531		541		552	
Metselwerk		7.768		70.428							restauratie
Schilderwerk		-		21.780							
Werktuigbouw. Installaties		500		23.888							kruiwerk + lange schoor etc.
Stucwerk		-		6.600							
Timmerwerk		-		10.860		5.300					balkkoppenzolder (2021);beganegrond vloer (2022)

